

Vybrané ustanovenia ZDP s dopadom na vyčíslenie základu dane za rok 2019

I. Sadzba dane z príjmov PO za rok 2019 je 21%

- Lehota na podanie daňového priznania je do 3 kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia t.j. za rok 2019 je to do 31.3.2020
- Na základe oznámenia na DU, podaného do uplynutia lehoty na podanie (31.3.2020), sa lehota predlžuje najviac o 3 celé kalendárne mesiace
- Lehota sa na základe oznámenia na DU, podaného do uplynutia lehoty na podanie (31.3.2020), sa lehota predlžuje najviac o 6 celých kalendárnych mesiacov, ak súčasťou príjmov sú zdaniteľné príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí

II. Daňová licencia sa neplatí, bola od 1.1.2018 zrušená

1. Daňová licencia sa platila podľa obratu, jej výška bola:
  - 480 eur - k poslednému dňu zdaňovacieho obdobia nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty s ročným obratom neprevyšujúcim 500 000 eur
  - 960 eur - k poslednému dňu zdaňovacieho obdobia je platiteľom dane z pridanej hodnoty s ročným obratom neprevyšujúcim 500 000 eur
  - 2880 eur - za zdaňovacie obdobie dosiahol ročný obrat viac ako 500 000 eur
2. Zaplatenú daňovú licenciu v rokoch 2016 až 2017 možno umoriť pri podaní daňového priznania za rok 2019.
  - daňovú licenciu možno umoriť najviac za tri roky spätne
  - licenciu za rok 2016 možno umoriť najneskôr pri podaní DP za rok 2019
  - ak chce spoločnosť umoriť daňovú licenciu, musí jej po umorení zostať ešte daň minimálne vo výške vypočítanej daňovej licencie aká by sa platila podľa výšky obratu.

Príklad:

Zaplatená licencia v roku 2016 bola v sume 960 eur. V roku 2019 má spoločnosť vypočítanú daňovú povinnosť 1200 eur. Licenciu z roku 2016 si môže započítať iba vo výške 240 eur (1200-960=240 eur).

III. Náklady daňovo uznané až po zaplatení:

3. **Nájomné hmotného alebo nehmotného majetku (§17/19/b)** - u nájomcu je nájomné daňovým nákladom až po zaplatení.
Ide o výdavky (náklady) **za prenájom** :
  - **hnutelnej veci**
  - **nehnutelnosti**
  - **odplaty za poskytnutie práva na použitie alebo za použitie predmetu priemyselného vlastníctva, počítačových programov (softvér), návrhov alebo modelov, plánov, výrobo-technických a iných hospodársky využiteľných poznatkov (know-how)**
  - **odplaty za poskytnutie práva na použitie alebo za použitie autorského práva alebo práva príbuzného autorskému právu, pričom tieto výdavky (náklady) a odplaty**

zaplatené fyzickej osobe za príslušné zdaňovacie obdobie sa uznajú najviac do výšky časovo rozlíšenej sumy prislúchajúcej na zdaňovacie obdobie

4. **Marketingové štúdie, prieskum trhu (§17/19/c)**- daňovým nákladom sú až po zaplatení.
  - u dlžníka – výdavok len po zaplatení
  - u veriteľa – príjem (výnos) len po zaplatení / prijatí úhrady
5. **Sprostredkovanie obchodu (§17/19/d)**
  - sprostredkovanie je daňovým výdavkom až po zaplatení,
  - výška provízie je daňovo uznaná maximálne do 20% z hodnoty sprostredkovaného obchodu
6. **Právne služby (§17/19/f)**- daňovým nákladom sú až po zaplatení.
(69.1 právne služby, poradenstvo a zastupovanie, právne služby v oblasti patentov, autorských práv a ostatných práv duševného vlastníctva, notárske služby, arbitráž a urovanie sporu, aukčné služby, ostatné právne služby)
7. **Účtovnícke, audítorské, služby daňových poradcov; (§17/19/f)**- daňovým nákladom sú až po zaplatení.
(69.2 služby účtovnícke, vedenie účtovných kníh, audítorské služby, daňové poradenstvo, finančný audit, kontrola účtov, zostavovanie účtovnej uzávierky, účtovná evidencia, mzdové služby, ostatné účtovné služby, daňové poradenstvo, poradenstvo a vypracovanie daňových priznaní, vypracovanie a plánovanie jednotlivých daní, platobná neschopnosť a konkurzné správcovstvo)

IV. Inak limitované náklady:

8. **Výdavky na získanie noriem a certifikátov (§17/19/g)**
  - do daňových nákladov sa zhrnújú postupne počas doby platnosti najviac počas 36 mesiacov.
  - časové rozlíšenie sa aplikuje u noriem a certifikátov, ktorých obstarávacía cena je viac ako 2400 eur
9. **Rezervy na nevyfakturované dodávky a služby nie sú daňovo uznané §20/9/a)**
  - rezerva na nevyfakturované dodávky a služby nie je daňovo uznaná
  - nákladom je až v období keď príde faktúra
10. **Reklamné predmety (§21 /1/h)**
  - maximálna cena za 1ks reklamného predmetu je 17,- eur bez DPH
  - alkoholické nápoje, okrem vína, nie sú daňovo uznané reklamné predmety
  - víno ako propagačný (reklamný)predmet je uznané do limitu najviac 5% základu dane
11. **Zmluvné pokuty a úroky z omeškania za neskorú úhradu (§21/2/a,m)**
  - u dlžníka (kto ich platí) nie sú nikdy daňovo uznaným nákladom
  - u veriteľa(kto ich uplatňuje) , sú zdaniteľným príjmom pri ich vyfakturovaní(vyúčtovaní nároku), bez ohľadu na platbu
12. **Vykazovanie spotreby PHL (§19 ods.2 písm.l)**
  - podľa cien platných v čase ich nákupu, prepočítané podľa spotreby uvedenej v technickom preukaze
  - podľa nákupu PHL a na základe údajov vykázaných sledovaním vozidiel GPS

- do výšky 80% z celkového preukázateľného nákupu .Pri tomto spôsobe evidencie je povinnosť zaevidovať za každý rok stav tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne.

V. **Zásoby tovaru** (nevťahuje na materiál a výrobky!)

13. **Daňovo neuznané je vyradenie zásob TOVARU so stanovenou dobou trvanlivosti (§21/2/n bod 2)** ak daňovník nevie preukázať že robil pred vyradením opatrenia na podporu predaja. **Likvidácia zásob tovaru je daňovo uznaným výdavkom iba** ak sa preukáže, že pred uplynutím tejto lehoty sa robili opatrenia na podporu ich predaja formou postupného znižovania ceny.
14. **Daňovo neuznané výdavky pri vyradení zásob TOVARU bez stanovenej doby trvanlivosti (§21/2/n bod 3)**- ak ide o zásoby TOVARU bez stanovenej doby použiteľnosti alebo trvanlivosti je obstarávacia cena zásob daňovým nákladom, ak sa preukáže príjem z ich predaja .

15. **Príklady (zdroj FR SR):**

Otázka č. 1 – Predaj zásob tovaru so stratou

Daňovník v obstaral zásoby tovaru za 20 000 eur. Tento tovar sa mu však podarilo predat' len za 15 000 eur. Je strata z predaja zásob tovaru daňovo uznaná?

Odpoveď

Áno. Nakoľko daňovník má príjem z predaja zásob tovaru, aj keď tento príjem je nižší ako obstarávacia cena zásob, strata z predaja tovaru je daňovo uznaná.

Otázka č. 2 – Odovzdanie potravín Potravinovej banke Slovenska

Daňovník bezodplatne odovzdal zásoby potravín Potravinovej banke Slovenska, ktoré zaučtoval na účet 543 – Dary. Je obstarávacia cena týchto zásob daňovým výdavkom, aj keď daňovník cenu zásob potravín pred uplynutím doby ich trvanlivosti postupne neznižoval?

Odpoveď

Áno. Obstarávacia cena zásob potravín u daňovníka, ktorý ich bezodplatne odovzdal Potravinovej banke Slovenska (čo preukáže dokladom, z ktorého bude zrejmé, že na základe zmluvy uzatvorenej s Potravinovou bankou Slovenska, bezodplatne odovzdal zásoby potravín), považovaná za daňový výdavok, bez ohľadu na to, či daňovník cenu zásob potravín pred uplynutím doby ich trvanlivosti postupne znižoval.

Otázka č. 3 - Likvidácia zásob tovaru

Spoločnosť Alfa s.r.o. v roku 2015 kúpila zásoby tovaru, ktoré nemajú stanovenú dobu použiteľnosti alebo trvanlivosti v hodnote 10 000 eur. Tieto zásoby sa jej však ani po dvoch rokoch nepodarilo predat', preto ich v roku 2017 zlikvidovala. Je obstarávacia cena týchto zásob tovaru v roku 2017 daňovým výdavkom spoločnosti?

Odpoveď

Nie. Nakoľko v roku 2017 daňovník nedosiahol žiadny príjem z ich predaja, obstarávacia cena zásob tovaru, ktoré zlikvidoval je nedaňovým výdavkom spoločnosti.

Otázka č. 4 - vyradenie liekov po expirácii

Spoločnosť Beta s.r.o. vyradila zásoby liekov, ktorých výdaj je viazaný na lekársky predpis podľa osobitného predpisu z dôvodu uplynutia doby použiteľnosti vo výške ich obstarávacej ceny v celkovej sume 5 000 eur. Je uvedený výdavok daňovo uznaný?

Odpoveď

Výdavky (náklady) vo výške obstarávacej ceny zásob vyradeného tovaru - liekov, ktorých výdaj je viazaný na lekársky predpis podľa osobitných predpisov z dôvodu uplynutia doby použiteľnosti sú daňovým výdavkom spoločnosti.

Otázka č. 5 - vyradené cigarety

Ak zákon o spotrebnej dani z tabakových výrobkov ustanoví vyššiu sadzbu dane pre tabakové výrobky (cigarety), zároveň v prechodných a záverečných ustanoveniach stanovuje aj lehotu pre dopredaj

cigariet zdanených pôvodnou nižšou sadzbou dane v daňovom voľnom obeh. V takom prípade zákon o spotrebnej dani z tabakových výrobkov zároveň ustanovuje, že ak právnická osoba nepredá takéto cigarety do stanoveného dátumu, tak je povinná množstvo týchto cigariet, ktoré nepredala, oznámiť colnému úradu a požiadať o ich zničenie, pričom colný úrad cigarety zničí na jej náklady. Spoločnosť Gama s.r.o. takýmto spôsobom vznikol náklad vo výške 20 000 eur. Je možné uvedený výdavok považovať za daňový výdavok alebo sa z daňového hľadiska posudzuje ako škoda?

Odpoveď

Pri posúdení, či takéto zničenie zásob cigariet možno považovať za škodu na majetku, treba vychádzať z § 26 ods. 6 zákona o účtovníctve, podľa ktorého sa škodou na majetku rozumie neodstrániteľné poškodenie, zničenie, odcudzenie alebo strata majetku. Ide o skutočnosť, kedy účtovná jednotka zistí, že majetok (zásoby, cigarety) je poškodený, zničený alebo odcudzený. V danom prípade nevznikla na majetku škoda, ale z dôvodu legislatívnych úprav nie je možné majetok ďalej predávať. Pre posúdenie je rozhodujúca legislatívna úprava, ktorá určuje spôsob nakladania s majetkom. Vyradenie spotrebiteľského balenia cigariet z účtovníctva, ktoré nespĺňa požadované podmienky podľa zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov, sa účtuje na účet 548 - Ostatné náklady na hospodársku činnosť. Vzhľadom na uvedené je možné obstarávaciu cenu zásob cigariet, ktorých povinnosť zničenia z dôvodu stanovenia vyššej sadzby spotrebnej dane vyplýva zo zákona o spotrebnej dani z tabakových výrobkov považovať podľa § 19 ods. 2 písm. a) zákona o dani z príjmov za daňový výdavok.

Otázka č. 6 - Likvidácia tovaru po postupnom znižovaní cien

Spoločnosť Alfa s.r.o. má na sklade zásoby tovaru - potravín v obstarávacej cene 10 000 eur, ktorým doba použiteľnosti už uplynula a ktoré sa spoločnosti i napriek tomu, že postupne znižovala cenu týchto potravín (celkom 4 - krát) nepodarilo predáť. Spoločnosť uvedené zásoby tovaru zlikvidovala. Je obstarávacia cena zlikvidovaných zásob daňovým výdavkom?

Odpoveď

Áno, výdavky vo výške obstarávacej ceny zásob vyradeného tovaru likvidáciou z dôvodu uplynutia doby použiteľnosti alebo trvanlivosti, ak daňovník preukáže, že pred uplynutím tejto doby vykonal opatrenia na podporu ich predaja do uplynutia tejto doby formou postupného znižovania ceny, sú daňovým výdavkom spoločnosti.

VI. Pohľadávky, záväzky:

16. **Odpis pohľadávky (§19 ods.2 písm.r).** Ak pohľadávka spĺňa možnosť tvorby OP podľa § 20 ods.14 možno ju daňovo odpísať.

Daňovo bude uznaný odpis vo výške

- 20%=ak je pohľadávka 360 dní po splatnosti,
- 50%=720 dní
- 100%=1080dni

17. **„Zdanenie“ záväzkov po splatnosti (§17 ods.27)**

Daňovník základ dane upraví o výšku záväzku prislúchajúceho k výdavku (nákladu), ktorý je podľa § 19 daňovým výdavkom, a to aj k výdavku (nákladu) prislúchajúcemu k odpisovanému a neodpisovanému majetku, zásobám, finančnému majetku a inému majetku, pri ktorom vzniká výdavok (náklad) pri jeho zaradení alebo vyradení zo spotreby alebo z používania, alebo neuhradenej časti takéhoto záväzku, ako aj o výšku záväzku účtovaného ako zníženie výnosu (príjmu) tak, aby zvýšenie základu dane, ak od dohodnutej lehoty splatnosti záväzku, ktorú na účely tohto ustanovenia nie je možné predĺžiť, uplynula doba dlhšia ako 360,720,1080 dní.

Povinnosť zdaníť nezaplatené záväzky podľa počtu dní po splatnosti:

- 360 dní = 20% menovitej hodnoty záväzku alebo jeho nesplatenej časti,
- 720 dní = 50% menovitej hodnoty záväzku alebo jeho nesplatenej časti,
- 1 080 dní = 100% menovitej hodnoty záväzku alebo jeho nesplatenej časti

- ak sa dohodou predĺži splatnosť záväzku, pre počítanie doby na dodanie to nemá vplyv, platí pôvodná splatnosť záväzku

18. **Provízie za vymáhanie pohľadávky (§19/3/p)**- výdavok je uznaný najviac do výšky 50% vymoženej pohľadávky.

VII. Odpisy majetku

19. **Odpisovaný majetok, ktorý nie je využívaný na zabezpečenie príjmu (§22/9)** - povinnosť prerušiť daňové odpisy u majetku, ktorý sa počas roka nevyužíva na zabezpečenie zdaniteľných príjmov, okrem hmotného majetku poisťného a rezervného charakteru.

20. **Príjem z prenájmu (§19/3/a,b)**- ak prenajímateľ prenajíma majetok za cenu nižšiu ako je výška daňových odpisov prenajímaného majetku, rozdiel je v danom roku pripočítateľnou položkou.

VIII. Transferové oceňovanie

21. **Povinnosť viesť dokumentáciu o transferovom oceňovaní**

Pravidlá transferového oceňovania sa uplatňujú **na závislé osoby** :

- blízka osoba
- ekonomicky prepojená osoba
- personálne prepojená osoba
- inak prepojená osoba

Ekonomickým alebo personálnym prepojením sa rozumie:

- účasť osoby na majetku, kontrole alebo vedení inej osoby alebo
- vzájomný vzťah medzi osobami, ktoré sú pod kontrolou alebo vedením tej istej osoby alebojej blízkej osoby alebo v ktorých má táto osoba alebo jej blízka osoba priamy alebo nepriamy majetkový podiel

Účasť na majetku alebo kontrole sa rozumie:

- viac ako 25 % priamy alebo nepriamy podiel alebo nepriamy odvodený podiel na základnom imaní alebo na hlasovacích právach
- nepriamy odvodený podiel viac ako 50 %

Jeden z možných dopadov transferového oceňovania je zdanenie bezúročných pôžičiek. V prípade že konateľ, spoločník alebo prepojená sro majú požičané peniaze od spoločnosti musí im spoločnosť vyúčtovať bežný úrok, alebo sa spoločníkovi, konateľovi zdaní nepeňažný príjem.

22. *Príklady (zdroj FR SR):*

Poskytnutý úver alebo pôžička nie je príjmom podliehajúcim dani z príjmov. Od úveru a pôžičky je potrebné odlišovať úroky z úveru a pôžičky, ktoré sú predmetom dane z príjmov podľa § 7 ods. 1 písm. c) zákona o dani z príjmov ako príjem z kapitálového majetku. Úroky z peňažných prostriedkov na bežných účtoch, ktoré sa používajú v súvislosti s dosahovaním príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, predstavujú príjem fyzickej osoby z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 alebo ods. 2 zákona o dani z príjmov. Ak však veriteľ postúpi svoju pohľadávku voči dlžníkovi z poskytnutej pôžičky tretej osobe, príjem z postúpenia pohľadávky už je predmetom dane z príjmov, ktorý nie je od dane z príjmov oslobodený, a veriteľovi už vzniká povinnosť tento príjem z postúpenej pohľadávky zdaníť. Rovnako aj fyzická osoba,

ktorá dosiahne príjem od dlžníka z uspokojenia svojej pohľadávky, tento príjem sa už nepovažuje za príjem z pôžičky, ale za ostatný príjem, ktorý podlieha dani z príjmov.

Otázka č. 1 – Úver poskytnutý fyzickej osobe bankovou inštitúciou

Manželia uzatvorili s pobočkou banky zmluvu o úvere na obstaranie bytu. Na základe tejto zmluvy im banka poslala na ich bankový účet sumu dohodnutú v zmluve. Vzniká manželom tejto príjem priznať v daňovom priznaní?

Odpoveď

Nie, nakoľko sa jedná o vyplatenie finančných prostriedkov z poskytnutého úveru, ktorý budú manželia na základe úverovej zmluvy splácať.

Otázka č. 2 – Pôžička poskytnutá fyzickej osobe od inej fyzickej osoby

Pán Jozef si požičal od svojho kamaráta 200 eur na nákup novej chladničky. V uzatvorenej zmluve o pôžičke sa dohodli, že pán Jozef vráti kamarátovi sumu 250 eur. Vzniká pánovi Jozefovi povinnosť tento príjem zdať v daňovom priznaní?

Odpoveď

Keďže sa jedná u p. Jozefa o príjem z pôžičky, tento príjem nie je predmetom dane, a z toho dôvodu mu nevzniká žiadna daňová povinnosť. Zdaniteľný príjem však dosiahne kamarát p. Jozefa, ktorý pôžičku poskytol, a to vo výške dohodnutého úroku, t.j. 50 eur. Tento úrok už je predmetom dane z príjmov a kamarátovi vznikne povinnosť tento príjem priznať v daňovom priznaní k dani z príjmov za príslušné zdaňovacie obdobie, ak mu vznikne povinnosť toto daňové priznanie podať.

Otázka č. 3 - Pôžička poskytnutá na kúpu nehnuteľnosti

Kúpil som chatu z dražby za 50 000 eur. Keďže som nemal peniaze na zaplatenie, požičal som si od brata. Musím platiť daň z požičanej sumy?

Odpoveď

Ak daňovník použil na kúpu nehnuteľnosti finančnú hotovosť získanú pôžičkou, nevzniká mu žiadny zdaniteľný príjem.

Otázka č. 4 - Poskytnutie pôžičky spoločníkovi spoločnosti

Obchodná spoločnosť poskytla svojmu spoločníkovi a konateľovi ako fyzickej osobe bezúročnú pôžičku na základe zmluvy o pôžičke. Je táto fyzická osoba povinná príjem z pôžičky zdať?

Odpoveď

Ak obchodná spoločnosť poskytne spoločníkovi alebo konateľovi bezúročnú pôžičku, suma pôžičky nepodlieha dani z príjmov. Nepeňažným zdaniteľným príjmom pre spoločníka alebo konateľa je však úrok, ktorý nie je povinný z pôžičky uhradiť. Pri výpočte výšky úroku sa vychádza z úroku, za ktorý poskytuje pôžičku banka, a to v mieste a v čase poskytnutia pôžičky podobného charakteru. Výška úroku bude súčasťou príjmov zo závislej činnosti spoločníka.

Otázka č. 5 - Príjem z postúpenia pohľadávky z poskytnutej pôžičky

Fyzická osoba nepodnikateľ poskytla obchodnej spoločnosti bezúročnú pôžičku. Pohľadávku z pôžičky postúpila na inú fyzickú osobu za odplatu. Je príjem fyzickej osoby z postúpenej pohľadávky predmetom dane, ktorý musí fyzická osoba priznať v daňovom priznaní?

Odpoveď

Príjem z postúpenia pohľadávky už je predmetom dane z príjmov a fyzickej osobe vzniká povinnosť tento príjem priznať v daňovom priznaní k dani z príjmov za príslušné zdaňovacie obdobie ako ostatný príjem podliehajúci dani z príjmov podľa § 8 zákona o dani z príjmov. Príjem z postúpenia pohľadávky sa už nepovažuje za príjem z pôžičky.

IX. Iné

23. Odpočet daňovej straty § 30 ods. 1

- daňovú stratu možno odpočítať rovnomerne (vo výške ¼) počas bezprostredne po sebe nasledujúcich štyroch zdaňovacích období, a to počnúc zdaňovacím obdobím bezprostredne nasledujúcim po zdaňovacom období, za ktoré bola táto daňová strata vykázaná
- nevyužitý odpočet straty (základ dane je nižší ako je možnosť umoriť) prepadá,
- stratu z roku 2015 možno naposledy umoriť v roku 2019

24. Poukázanie 2% zaplatenej dane (§ 50 ods. 1)

Fyzická osoba môže poukázať podiel zaplatenej dane vo výške

- 2 %
- 3 %, ak v príslušnom zdaňovacom období vykonávala dobrovoľnícku činnosť podľa § 3 ods. 1 zákona č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve v znení neskorších predpisov počas najmenej 40 hodín v zdaňovacom období, o čom predloží písomné potvrdenie vydané vysielajúcou organizáciou alebo prijímateľom dobrovoľníckej činnosti
- podiel zaplatenej dane môže poukázať fyzická osoba iba v prípade, ak je najmenej 3,- eurá

Právnická osoba môže poukázať zo svojich daní:

- 2 % ak poskytne najmenej 0,5 % finančný dar na vymedzená účely
- 1 % ak neposkytne finančný dar
- PO môže poskytnúť sumu podielu viacerým prijímateľom
- minimálna výška poukázaného podielu je 8,- eur